

SAHLGRENKA AKADEMIN
INSTITUTIONEN FÖR NEUROVETENSKAP
OCH FYSIOLOGI
ARBETSTERAPEUTIK

MUSIKENS PLATS I ARBETSTERAPEUTISKA INTERVENTIONER

- En systematisk litteraturöversikt

Hanna Bergman Rahimzadeh

Johannes Lindskog

Examensarbete:	15 hp
Program:	Arbetsterapeutprogrammet 180 hp
Kurs:	ARB341 Självständigt arbete inom arbetsterapi
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	VT 2019
Handledare:	Frida Rosstorp, leg. Arbetsterapeut
Examinator:	Susanne Gustafsson, docent i arbetsterapi, specialistarbetsterapeut

Sammanfattning

Examensarbete:	15 hp
Program:	Arbetsterapeutprogrammet 180 hp
Kurs:	ARB341 Självständigt arbete i arbetsterapi
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	VT 2019
Handledare:	Frida Rosstorp, leg. arbetsterapeut
Examinator:	Susanne Gustafsson, docent i arbetsterapi, specialistarbetsterapeut

Bakgrund	Musik är en del i de flesta kulturer och kan bidra till flera aktiviteter som att sjunga, lyssna, dansa, komponera, spela och diskutera musik. Musik har även flera dokumenterade fysiologiska och emotionella effekter. Arbetsterapeuter kan använda musik både i grupp och individuellt men interventionerna gällande musik har med tiden kompletterats av musikerapeuter. Även om musik används av arbetsterapeuter inom begränsade områden som för smärthantering samt motoriska och kognitiva nedsättningar finns det bristfällig dokumentation rörande användningen av musik som arbetsterapeutisk intervention.
Syfte	Syftet med studien var att beskriva och kartlägga musik som arbetsterapeutisk intervention.
Metod	En systematisk litteraturöversikt tillämpades där litteratursökningen genomfördes i databaserna Scopus, Cinahl, PsycINFO, Pubmed och Amed. Artiklarna kvalitetsgranskades genom SBU:s granskningsmall samt McMasters Critical Review Form. Dataanalysen genomfördes utifrån Gildberg et al. tematiska innehållsanalys.
Resultat	Resultatet baserades på av åtta kvantitativa artiklar och en kvalitativ artikel publicerade mellan 2009 och 2017 och presenterades i fem teman vilka var "Interventionens syfte", "Kontext", "Användandet av musik", "Arbetsterapeutisk teori" samt "Inverkan av musik som intervention".
Konklusion	Musik som arbetsterapeutisk intervention används till flera målgrupper i varierade åldrar och sammanhang oberoende av kön och etnicitet. Arbetsterapeutisk användning av musik ger positiv inverkan och bör således bli ett vanligare inslag i arbetsterapeutiska interventioner.

Abstract

Thesis: 15 hp
Program: Occupational Therapy program 180 hp
Course: ARB341 Bachelor thesis in Occupational therapy
Level: First Cycle
Semester/year: ST 2019
Supervisor: Frida Rosstorp, reg. Occupational Therapist
Examiner: Susanne Gustafsson, associate Professor, reg. Occupational Therapist, Specialist Occupational Therapist
Keywords: Occupational therapists, Complementary therapies, Sound

Background Music is a part of most cultures and can contribute to several activities such as singing, listening, dancing, composing, playing and discussing music. Music has also several documented physiological and emotional effects. Occupational therapists can use music both individually and in groups. Music as an occupational therapy intervention has over time been supplemented by music therapists. Even though music is being used by occupational therapists in limited areas such as in pain management as well as motor and cognitive impairments, there is still a lack of documentation regarding the use of music as an occupational therapeutic intervention.

Aim The aim of the study was to describe and map music as an occupational therapy intervention.

Method A systematic literature review was applied, where the search for literature was conducted in the databases: Scopus, Cinahl, PsycINFO, Pubmed and Amed. The articles quality was reviewed using the SBU:s review form and McMasters Critical Review Form. The analysis was conducted through Gildberg et al. thematic analysis.

Result The result is based on of eight quantitative articles and one qualitative article published between 2009 and 2017 and were presented in five themes which included “Aim of the intervention”, “Context”, “The use of music”, “Occupational therapy theories” and “Impact of music as an intervention”.

Conclusion Music as an occupational therapy intervention is being used for several target groups a variety of ages and contexts regardless of gender and ethnicity. Occupational therapists use of music has a positive impact and should therefore become a more frequent element of occupational therapy intervention.

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	1
Syfte	2
Metod	2
Studiedesign	2
Litteratursökning	2
Urvalsprocess	3
Kvalitetsgranskning.....	3
Analys.....	4
Resultat	4
Interventionens syfte	5
Interventionens kontext.....	5
Verksamhetsområden.....	5
Målgrupper.....	5
Förutsättningar för att kunna delta i musikinterventionen	6
Användandet av musik	6
Upplägg och genomförande.....	6
Val av musik.....	6
Arbetsterapeutisk teori	7
Inverkan av musik som intervention	7
Under interventionen.....	7
Efter interventionen	7
Utvärderingsinstrument.....	8
Diskussion.....	8
Metoddiskussion.....	8
Resultatdiskussion.....	10
Konklusion och implikation.....	12
Referenser	13

Bilaga 1 Tabell över artikelsökning i databaserna

Bilaga 2 Inkluderade artiklar

Bilaga 3 Kvalitetsgranskningsmall McMaster

Bilaga 4 Kvalitetsgranskningsmall SBU

Bilaga 5 Kvalitetsgranskningsresultat McMaster

Bilaga 6 Kvalitetsgranskningsresultat SBU

Bakgrund

Musik är en bred kulturyttring som består av ljud i olika arrangerade former och innefattar melodier, rytmer och harmonier (1). Nästan alla människor har någon erfarenhet av musik i form av att ha upplevt eller uppskattat det (2). Musik har betraktats som hälsofrämjande sedan antiken och har ibland använts som komplement till läkemedel (3) och kan i kombination med rytmer och uttrycksfulla rörelser användas av arbetsterapeuter som terapeutiskt medel (2). Arbetsterapeuter kan även använda musik genom ljudbaserade interventioner, vilka inkluderar the Listening Program (TLP), Therapeutic Listening samt Integrated Listening Systems för barn med sensoriska processsvårigheter (4). I aktiviteten att skapa musik ingår färdigheter som arbetsterapeuter kan bedöma vid aktivitetsutförande, som motorik, kognition, sensorik, emotion och socialisering (5). Musikinterventioner kan användas inom pediatrik eller för personer med fysiska eller sensoriska nedsättningar.

Musik som aktivitet kan utifrån begreppsmodellen the Value and Meaning in Occupations (ValMo) (6) ha olika betydelse för människor. ValMO delar in varje aktivitet i tre aktivitetsvärden, en så kallad värdetriad. De tre värdena innefattar konkret värde, sociosymboliskt värde samt självbelönande värde och kan samexistera i alla aktiviteter men vara mer eller mindre framträdande. Den konkreta värdedimensionen innefattar produkter, kapaciteter och förmågor då ett tydligt resultat eller förmåga skapas eller utvecklas (6). En produkt i form av att skriva en sång eller musikstycke kan därför tolkas ha ett konkret värde för en person. Om sångrösten eller personens musikaliska färdigheter att spela på ett instrument eller skriva låtar förbättras, kan ett nytt konkret värde skapas. Aktiviteter med ett indirekt värde som att spela musik för att muntra upp andra eller uttrycka känslor kan ha ett sociosymboliskt värde och är beroende av det sociala sammanhanget och kulturen. Att lyssna på musik kan tolkas ha ett självbelönande värde, vilket innebär att den ger en omedelbar belöning som glädje och njutning (6).

I optimala förhållanden kan utförandet av aktiviteter bidra till en känsla av tidlöshet, en så kallad flowupplevelse (6) som uppstår när aktivitetens svårighetsgrad matchas av personens förmågor att precis klara av den (7). Känslan av tidlöshet kan beskrivas som ett psykologiskt välbefinnande (8) och har i litteraturen tolkats ha en koppling till kroppens belöningssystem (9). Forskning påvisar att hjärnans belöningssystem aktiveras genom att lyssna på musik, vilket kan öka en känsla av välbefinnande (10). Musik kan även påverka människan genom att bland annat förstärka kroppens immunförsvar genom att påverka produktionen av adrenalin och endorfin (11). Musikens påverkan på känsel, uppmärksamhet och känslor kan även bidra till minskad smärta (2). Genom att sjunga påverkas andningen till att bli mer regelbunden och att sjunga i grupp ger en känsla av social samhörighet och livskvalitet. Trots nämnda påvisade fysiologiska och emotionella effekter så är varje persons upplevelse av musik individuell (12). Musik är en del i de flesta kulturer och kan bidra till flera aktiviteter som att sjunga, lyssna, dansa, komponera, spela och diskutera musik och kan påverka aktivitetsutförandet positivt genom att skapa sociala relationer och underlätta uttryckandet av känslor (2).

Arbetsterapeuters användning av musik kan både i grupp och individuellt främja delaktighet, interaktion, socialisation och engagemang i aktivitet. Interventionerna gällande musik har med tiden kompletterats av musikterapeuter och musikterapi (2). Enligt en definition av World Federation of Music Therapy (WFMT) (13) definieras musikterapi som användandet av musik av en utbildad musikterapeut med syftet att stärka individens fysiska, emotionella, psykiska, sociala och kognitiva funktioner (13). Även om musik används av arbetsterapeuter

inom begränsade områden som för smärthantering samt motoriska och kognitiva nedsättningar finns det bristfällig dokumentation rörande användningen av musik som arbetsterapeutisk intervention (14). Som en konsekvens av bristen på forskning har arbetsterapeutiska interventioner innehållande musik använts i begränsad utsträckning (2). Mycket av den litteratur som finns skriven idag påtalar arbetsterapeuters möjligheter att arbeta med varierande medel, men det finns brist på sammanställande forskning kring hur musik kan användas som intervention inom arbetsterapi (15). Avsikten med föreliggande systematiska litteraturöversikt är därför att, utifrån vetenskapliga artiklar, beskriva musik som arbetsterapeutisk intervention. Litteraturöversikten kan bidra till en fördjupad kunskap kring arbetsterapeuters användning av musik för att utöka förståelsen om och möjligheterna för arbetsterapeuter att arbeta med musik som intervention.

Syfte

Syftet med studien var att utifrån vetenskapliga artiklar kartlägga och beskriva musik som arbetsterapeutisk intervention.

Följande frågeställningar undersöktes i studien:

- Vilka syften har interventionerna?
- Inom vilka områden använder arbetsterapeuter musik?
- Hur implementeras musik inom arbetsterapi?
- Vilka arbetsterapeutiska tanke- och praxisverktyg grundar sig interventionerna på?
- Vilken inverkan har musik på studiedeltagarna i samband med musik som arbetsterapeutisk intervention?

Metod

Studiedesign

Utifrån syftet valdes en systematisk litteraturöversikt (16). Med musik inom arbetsterapi menas i denna studie att lyssna på musik där deltagarna har en passiv roll eller skapande av musik där deltagarna har en aktiv roll. Med arbetsterapeutisk intervention menas interventioner utförda av en arbetsterapeut. Både kvalitativa och kvantitativa artiklar valdes att inkluderas till studien för att få en bred och beskrivande översikt av forskningen rörande musik som arbetsterapeutisk intervention. En systematisk litteraturöversikt eftersträvar att litteratursökning, urval samt kvalitetsgranskning sker systematiskt (16).

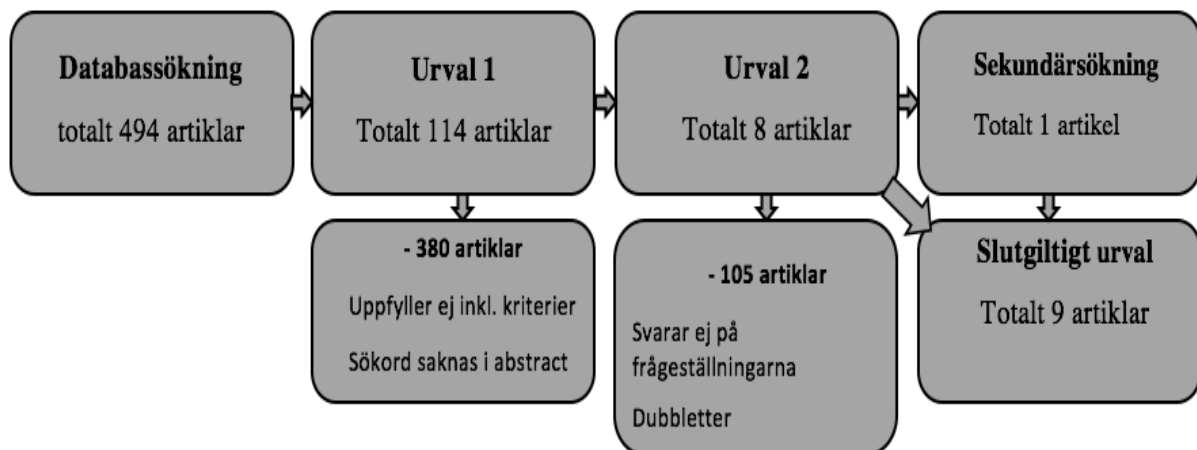
Litteratursökning

Litteratursökningen gjordes utifrån inklusions- och exklusionskriterier. Inklusionskriterier var 1) att artiklarna skulle vara peer reviewed (refereegranskade), 2) att artiklarna skulle vara skrivna på engelska, 3) att artiklarna skulle vara publicerade i fulltext samt 4) arbetsterapeutisk delaktighet i interventionen. Exklusionskriterier var 1) översiktsstudier, 2) artiklar publicerade tidigare än år 2009. Sökning av artiklar gjordes 2018-02-19 i de hälso- och medicinvetenskapliga databaserna Scopus, Cinahl, PsycINFO, Pubmed och Amed. Databasernas fokus är omvårdnad, medicin, psykologisk forskning inom medicin, samt arbetsterapi (17). Sökord som användes i databaserna var arbetsterapi, arbetsterapeut och musik och valdes för att resultaten skulle svara mot studiens syfte. Sökorden översattes till

engelskans occupational therapy, occupational therapist och music. Trunkering (*) användes vid sökordet music*, vilket bidrar till att databasen söker efter sökordets alla böjningar (18). Då musik inom arbetsterapi var det efterfrågade resultatet valdes “occupational therapy” [MeSH #32] OR “occupational therapist” [MeSH #32] AND music* [MeSH #32] som söksträng i samtliga databaser. Relevanta begränsningar för respektive databas gjordes, se bilaga 1. Sekundärsökningar gjordes därefter utifrån de valda artiklarnas referenslistor. En sekundärsökning innebär att söka igenom valda artiklars referenslistor samt ämnesord för att finna nya artiklar kopplade till syftet (18).

Urvalsprocess

Litteratursökningen i databaserna gav totalt 494 träffar. Urvalet av artiklarna som påträffades i databassökningen genomfördes i två moment. Vid första momentet gjordes en grovsällning av de 494 träffarna där sökresultatet granskades och artiklar sorterades bort om inklusionskriterierna inte uppfylldes eller om sökorden saknades i abstraktet. I andra momentet i urvalet sorterades 49 dubletter bort och resterande 65 artiklar lästes i fulltext. I detta moment sorterades artiklar bort som inte svarade mot syftet samt frågeställningarna. När andra momentet i urvalet var genomfört kvarstod åtta artiklar som kom att inkluderas till studien. Efter detta genomfördes en sekundärsökning där de utvalda artiklarnas referenslistor lästes igenom för att finna ytterligare artiklar som svarade på syftet, vilket resulterade i en artikel. Sammanlagt valdes nio artiklar ut, vilka representerade det slutgiltiga urvalet, se bilaga 2. Urvalsprocessen i form av ett flödesschema redovisas i figur 1.

Figur 1, Flödesschema över urvalsprocessen i föreliggande studie.

Kvalitetsgranskning

För att få en totalbedömning av artiklarnas kvalitet (19) har de artiklar som valts ut granskats i enlighet med Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) (20) granskningsmall för kvalitativa artiklar samt McMasters Critical Review (21) för kvantitativa artiklar, se bilaga 3-4. Sammanlagt kvalitetsgranskades nio artiklar, varav en artikel granskades utifrån den kvalitativa granskningsmallen och åtta artiklar granskades utifrån den kvantitativa granskningsmallen.

Med hjälp av SBU:s granskningsmall för kvalitetsgranskning av studier med kvalitativ forskningsmetodik bedömdes de kvalitativa artiklarnas kvalitet utifrån syfte, urval,

datainsamling, analys samt resultat. I granskningsmallen fanns möjlighet att svara "Ja", "Nej", "Oklart" samt "Ej tillämbart" (20). Med granskningsmallen McMasters Critical Review Form bedömdes de kvantitativa artiklarnas kvalitet utifrån syfte, litteratur, design, urval, utfall, intervention, resultat, konklusion samt implikation. I granskningsmallen förutom i design, fanns möjlighet, att svara "Ja", "Nej", "Oklart" samt "Ej tillämbart". I granskningsmallen svarar design mot vilken typ av kvantitativ studie som gjorts (21). Därefter poängsattes de kvalitativa och kvantitativa artiklarna; "Ja" (ett poäng), "Nej" (noll poäng), "Oklart" (noll poäng) samt "Ej tillämbart" (noll poäng). Slutligen beräknades den totala poängen för artiklarna om till procent utifrån en total bedömning av studie kvaliteten där hög kvalitet motsvarade >75%, medelhög motsvarade 50-74% och <50% motsvarade låg kvalitet. Om "Oklart" samt "Ej tillämbart" översteg 10% minskade studiens kvalitet en nivå.

Analys

Artiklarnas innehåll analyserades utifrån de fem frågeställningar för att beskriva och besvara syftet gällande musik som arbetsterapeutisk intervention. Artiklarna sammanställdes utifrån Gildberg et al (22) tematiska innehållsanalys steg ett till åtta. Efter att kvalitetsgranskningen var avslutad påbörjades den tematiska innehållsanalysen. Att arbeta utifrån en tematisk innehållsanalys innebär att identifiera, analysera samt beskriva mönster som uppkommer genom datainsamlingen (22). Utifrån det första steget i den tematiska innehållsanalysen lästes artiklarna först igenom överskådligt. I andra steget lästes artiklarna systematiskt med fokus på de frågeställningar som presenterats för att arbetet skall svara mot syftet. Utifrån frågeställningarna i steg 3-6 kodades, kondenserades, kategoriserades samt tematiserades materialet. Därefter utvecklades de framtagna teman till en sammanhängande text samt sorterades in i subteman (22). När inte fler teman kunde skapas utifrån artiklarna och med hänsyn till studiens begränsade tid avslutades analysen.

Resultat

Fyra av de inkluderade studiernas ursprungsland var USA (23-26), två från Australien (27, 28), två från Taiwan (29, 30) och en från Brasilien (31) där samtliga artiklar var publicerade mellan 2009-2017. Av de inkluderade studierna var åtta artiklar kvantitativa och en var kvalitativ. Artiklarna som var kvantitativa mätte effekten av musik som intervention (24-30) och undersökte var arbetsterapeuter använder sig av en viss musikintervention samt till vilka målgrupper (23). Den kvalitativa artikeln undersökte hur arbetsterapeuter och arbetsterapeutstudenter uppfattar en teknik som skapar musikaktiviteter i ett rehabiliteringssyfte (31). Fem artiklar medelhög kvalitet (24, 26-28, 30) samt fyra låg kvalitet (23, 25, 29, 31). Kvalitetsgranskningen presenteras i bilaga 5-6. Resultatet från analysen presenteras i de teman och subteman baserade på frågeställningarna som guidade den tematiska innehållsanalysen. Nedanstående figur redovisar de teman och subteman som sammanställts (Figur 2).

Figur 2, Sammanställning av teman utifrån frågeställningarna i föreliggande studie

Interventionens syfte

Övervägande studier (24, 26, 28, 30) hade som syfte att förbättra funktioner och beteenden. Andra studier (25, 27, 29) hade som syfte att minska negativa beteenden. En studie rapporterade inte interventionens syfte (23).

Interventionens kontext

Temat kontext delades in i subtema “Verksamhetsområden”, “Målgrupper” samt “Förutsättningar för att kunna delta i musikinterventionen”.

Verksamhetsområden

En stor gruppering av studiers verksamhetsområden kunde ses inom vård och omsorg (23, 27, 28, 29). Andra verksamhetsområden som framkom i studierna var inom skola (23, 26), i hemmet (25) och en icke definierad institution (30). Resterande studier saknade beskrivning av verksamhetsområden (24, 31).

Målgrupper

Vilka som erbjuds musik som arbetsterapeutisk intervention hade en stor spridning. I en artikel (23) identifierades tolv diagnoser vilka var ryggmärgsbräck, hjärnskada, cerebral pares, Downs syndrom, dysgrafi, olika utvecklingsstörningar, CAPD, ADHD/ADD, DCD, sensorisk integrationsstörning samt Aspergers syndrom och andra autismspektrumtillstånd. I ytterligare en studie (26) presenterades nio diagnoser vilka var autism, Downs syndrom, cerebral pares, fetalt alkoholsyndrom, olika utvecklingsstörningar, brakycefal, hydrocephalus samt möbius syndrom (26). Personer med autism var även målgruppen i ytterligare två studier (24, 25). Även barn och vuxna med motoriska och kognitiva rehabiliteringsbehov presenterades som målgrupper (31). Andra studier inkluderade deltagare vilka drabbats av stroke (29, 30) samt Alzheimers (27, 28). Åldern på deltagarna varierade stort i de olika studierna. I en studie (24) var deltagaren fem år, i en annan (25) var deltagaren sju år.

Deltagarna i andra studier var mellan tre till sex år (26), 70-85 år (27, 28) medan en annan studie hade en medelålder på 64.4 år (30). Övriga studier rapporterade ej angående åldern på de som får interventionen (23, 31). Kön fördelning i studierna varierade. Deltagarna i fyra studier (27-30) utgjordes av både män och kvinnor. En studie (25) bestod av en kvinnlig deltagare och i en studie (24) deltog en man. Två studier rapporterade inte deltagarnas kön (23, 31).

Förutsättningar för att kunna delta i musikinterventionen

För att kunna medverka i interventionerna framkom vissa inklusionskriterier. Deltagarna behövde ha en bekräftad diagnos (25-30) och i vissa studier skulle deltagarna inte påbörja nya behandlingar (27, 28). I andra fall så behövde den kognitiva förmågan (29, 30) samt hörsel och syn (27-30) vara intakt. Gällande hörseln krävdes det i vissa fall uppvisande av överresponsivitet för ljud (25). I samma studie skulle deltagaren klara av att använda hörlurar minst 15 minuter per dag, två gånger om dagen (25). Deltagarna behövde i vissa studier även uppvisa neglekt (29, 30), oroliga beteenden (27-29) samt bristande uppmärksamhet och bristande språklig förmåga (26) som då skulle förbättras genom interventionen. I andra studier skulle deltagarna inte påvisa någon form av demens (29, 30).

Användandet av musik

Användningen av musik som arbetsterapeutisk intervention delades in i subteman vilka var "Upplägg och genomförande" och "Val av musik".

Upplägg och genomförande

Interventionernas form hade stor variation. I fyra av studierna (24-26, 29) lyssnade deltagarna på musik som spelades genom hörlurar från en CD-spelare. Endast en studie (30) spelade musiken via högtalare genom en dator. Att använda dator under musikinterventionen var även ett inslag i andra studier (30, 31). Övriga studier rapporterade ej angående interventionernas innehåll (23, 27, 28). Upplägget av interventionerna skiljde sig åt mellan studierna, men en gemensam nämnare i majoriteten av studierna (24-30) var att deltagarna hade en passiv roll genom lyssnandet på musik i musikintervention. I en studie (31) beskrivs interventionens form där deltagarna har en aktiv roll genom att skapa musik. Tre studiers (27-29) interventioner var uppdelade i tre faser vid tre olika tillfällen där deltagarna under interventionsfasen lyssnade på 18 minuters livemusik (27, 28) eller lyssnade självständigt på musik under fem veckor, varje dag, under minst en timme (29). I två andra studier (24, 25) pågick lyssnandet under 15 minuter vid två tillfällen per dag, där den ena studiens intervention sträckte sig över 20 veckor (24) och den andra över 10 veckors tid (25). I en annan studie spelades musik under som mest 20 minuter för deltagarna (30). Studien med de längsta interventionerna innehöll ett spann mellan sex veckor och fem månader där varje tillfälle pågick under 30 minuter, en till två gånger per dag (26). Två studier beskrev ej interventionernas upplägg (23, 31). Gemensamt för artiklarna (24-30) var att deltagarna utförde musikinterventionen individuellt i närvaron av en arbetsterapeut (30), vårdnadshavare eller anhörig (24, 25, 29) eller övrig personal (26-28). Huruvida interventionerna genomfördes individuellt eller inte rapporterades ej i två studier (23, 31).

Val av musik

Att deltagarna fritt fick välja egen musik och musikgenre innan interventionen beskrevs i en av studierna (29). En annan studie (25) har använt sig av modifierad musik i form av klassisk musik med en psykoakustisk modifiering, vilket även gjordes i ytterligare en studie (26) för

att förstärka musikens kvalitet med syftet att skapa en pulserande effekt för att bibehålla fokus och förbättra lyssnandet. Psykoakustisk modifiering av musik har även gjorts i andra interventioner (23, 24) med syftet att påverka balans, rytm, koordination, muskeltonus, kroppsmedvetenhet, lokalsinne, minne, koncentration, uppmärksamhet, språk, energi, idéer, självbild, spiritualitet samt kreativitet. I andra studier valdes musik som är välkänd för målgruppens ålder, kultur och utifrån anhörigas förslag (27, 28). I andra fall valdes musik till interventionen då den har använts för andra experiment och kan framkalla emotionellt gehör som som Mozart's Sontat för två pianon i D-dur, K448, samt Vivaldi's Violinkonsert i E-dur "Vår" ifrån De fyra årstiderna (30). Övriga studier beskrev inte gällande valet av musik (24, 31).

Arbetsterapeutisk teori

Ingen av artiklarna redogjorde vilken arbetsterapeutisk teoretisk förankring interventionerna grundade sig på (23-31).

Inverkan av musik som intervention

Inverkan av musik som intervention delades in i subteman vilka var "Under interventionerna", "Efter interventionerna" samt "Utvärderingsinstrument".

Under interventionen

I en av musikinterventionerna (28) dansade en kvinna med svår Alzheimers i takt till musiken. Andra deltagare i samma studie uppvisade känslomässiga beteenden som leenden, skratt och avslappnade ansiktsuttryck. Deltagarna gav positiva och uppmuntrande ord om musiken som spelades, berättade personliga minnen kopplade till musiken, samtalade, stampade, klappade händer, fingrar och ben i takt till musiken, sjöng sånger, visslade och nynnande samt uppmärksammade händelser och ljud runt omkring sig (28). Vissa deltagare med neglekt i en annan studie (30) uppmärksammade fler objekt på sin nedsatta sida under musikinterventionen medan andra deltagare i samma studie inte uppvisade någon skillnad i uppmärksamhet under interventionen (30). Som en direkt effekt av musiken minskades mållös vandring, generell rastlöshet, negativa kommentarer samt repetitiva frågor i en annan studie (27). Övriga studier redovisade inte inverkan under interventionerna (23-26, 31).

Efter interventionen

Efter avslutad intervention (28) fortsatte en deltagare att vissla de melodierna som precis spelats, andra deltagare pratade även om sitt förflutna, blev mer observanta, log, förde dialoger och berättade reflekterande tankar (28). Ytterligare observerades även minskningar i negativa beteenden som att flytta möbler och leta igenom lådor (27). Deltagare med unilateralt neglekt (29) uppvisade minskning av neglekten då de blev mer uppmärksamma på sin nedsatta sida. I samma studie gav dessutom interventionen ökad glädje och minskad depression hos båda deltagarna (29). I en annan studie (30) blev olika självstimulerande repetitiva beteenden kortare och skedde mindre frekvent efter interventionen. Deltagaren i samma studie uppvisade även förbättrad hantering av stimuli och minskning av processvårigheter. Vårdnadshavaren upplevde dock att processvårigheterna recidiverade efter avslutad intervention (25). En annan deltagare (24) uppvisade även förbättringar gällande motoriska, emotionella och sociala beteenden samt en förbättring av förmågan att hantera stimuli.

Resultatet i en studie (30) påvisar att klassisk musik påverkar den visuella uppmärksamheten, men inte humöret i någon större utsträckning (30). Det framgick även att interventionerna påverkar finmotoriken, det icke-verbala språket samt sociala förmågor, vilket även arbetsterapeuterna, lärarna samt en logoped noterade i en studie (26). Två studier presenterade inte inverkan efter interventionerna (23, 31).

Utvärderingsinstrument

Majoriteten av utvärderingsinstrument som användes i studierna var kognitiva tester som mätte uppfattning (26, 29, 39) samt några som mätte beteenden (25, 26). Andra utvärderingsinstrument var grov och finmotoriska tester (26), skattningsformulär (24, 26, 27, 28, 30) samt frågeformulär (24, 25). Övriga studier redovisade inte användning av några utvärderingsinstrument (23, 31).

Diskussion

Metoddiskussion

Utifrån syftet vilket var att beskriva och kartlägga musik som arbetsterapeutisk intervention gjordes valet att genomföra en systematisk litteraturöversikt vilket inkluderar både kvalitativa och kvantitativa artiklar. Genom att inkludera både kvalitativa och kvantitativa artiklar exkluderas inte artiklar baserat på forskningsmetodik, vilket ger en bred översikt gällande hur musik används inom arbetsterapi. Den systematiska litteraturöversikten är relevant för att beskriva och öka kunskapsläget om hur arbetsterapeuter använder sig av musik inom arbetsterapeutisk intervention. Systematiska litteraturöversikter där dess inklusions- och exklusionskriterier är tydligt redovisade medför att läsaren kan utvärdera trovärdigheten i arbetets resultat genom att granska inkluderat och exkluderat material (25). En kvalitativ intervjustudie hade kunnat genomföras för att få en tydlig bild av hur arbetsterapeuter använder sig av musik som intervention. En bred översikt eftersträvades och därför valdes en systematisk litteraturöversikt som design till föreliggande studie.

Under litteratursökningen utgjordes söksträngen av MeSH termer (Medical Subject Headings). Att använda sig av MeSH termer vid sökningar i databaserna kan göra det enklare att hitta de artiklar som eftersöks (32). Under litteratursökningen användes även de booleska operatorerna AND samt OR som bidrog till en bred sökning. Att inkludera fler söktermer hade kunnat bidra med andra träffar, och därmed kunnat minimera risken att missa artiklar som svarar mot syftet. Begränsningar som gjordes vid sökningarna i databaserna var att de skulle vara referegranskade, vilket ökar den vetenskapliga trovärdigheten (33). Att en artikel är referegranskad innebär att artiklarna har publicerats i en vetenskaplig tidskrift (18), samt att den blivit granskad av andra forskare (33). I databaserna Pubmed och Scopus saknades möjligheten att avgränsa sökresultatet till referegranskade artiklar och av den anledningen granskades artiklarna manuellt genom att söka efter information om vilka artiklar som publiceras i tidskriften. Ytterligare begränsningar som gjordes vid sökningarna i alla fem databaser var att artiklarna inte skulle vara publicerade tidigare än år 2009 vilket gjordes för att resultatet skulle ge en representativ bild av musik som arbetsterapeutisk intervention under de senaste tio åren. I och med denna begränsning kan artiklar av hög kvalitet missas. Vid sökning och inkludering av artiklar till studien inkluderades endast artiklar där arbetsterapeutens delaktighet som forskare i interventionen var tydlig vilket kan ha resulterat i att artiklar av vikt för att svara på syftet systematiskt sorterats bort och därmed bidragit till det begränsade antalet artiklar. Totalt sammanställdes nio artiklar varav en använt kvalitativ ansats samt åtta genomförts med kvantitativa ansatser och övervägande data hämtades från

artiklar med kvantitativ ansats. På grund av att majoriteten av artiklarna hade kvantitativ ansats speglar troligen resultatet en kvantitativ bild av musiken som arbetsterapeutisk intervention. Därmed föreligger en risk att resultatet inte lika väl representerar musikens kvalitativa inverkan i form av upplevelser, som om fler resultatartiklar hade haft en kvalitativ ansats.

Under datainsamlingen påträffades 49 dubletter, vilket kan tolkas som en styrka för studien då databasernas material har genomskotts väl (34). På grund av begränsat antal träffar vid sökning av artiklar som svarar mot syftet resulterade det i att flera studier genomförda av samma forskare inkluderades till studien (23-25, 27-30). Två studier (27, 28) utgjordes även av samma studiepopulation, dock hade artiklarna olika syften och därav gjordes valet att inkludera båda till studien. Artiklarna representerade även olika kulturer, språk och länder vilket möjliggjorde att en bred undersökning gällande arbetsterapeuters användning av musik som intervention utifrån frågeställningarna kunde göras. Även könsfördelningen och åldersfördelningen i studierna varierade och tillsammans kan dessa faktorer bidra till överförbarhet, vilket innebär att resultatet går att tillämpa till andra grupper än dem som undersökts (35).

Vid granskning av kvalitet i de kvantitativa artiklarna valdes McMasters Critical Review Form som går att använda på alla former av kvantitativ design vilket medförde att det var möjligt att använda samma granskningsmall till alla inkluderade kvantitativa artiklar. SBU's granskningsmall valdes för den kvalitativa artikeln då mallen är skriven på svenska, vilket kan minimera risken för feltolkningar av frågorna i granskningsmallen. Utifrån kvalitetsgranskningen fick fem artiklar medelhög kvalitet (24, 26-28, 30) samt fyra låg kvalitet (23, 25, 29, 31). Artiklar som klassas med låg kvalitet kan medföra att föreliggande studie och dess resultat blir mindre trovärdigt. Trots låg kvalitet inkluderades artiklarna på grund av få antal artiklar vilka svarar på syftet. Vid poängsättning av artiklarnas kvalitet användes Göteborgs universitets riktlinjer vid poängsättning som utgångspunkt. Då granskningsmallarna saknade beskrivet tillvägagångssätt av poängsättning kan den slutgiltiga kvalitetsnivån på artiklarna ha påverkats. Kvalitetsgranskningen kan dock anses vara av hög tillförlitlighet och god kvalitet eftersom granskningen utfördes av båda författarna individuellt, och därefter diskuterades till konsensus uppstod. Det är viktigt att vid granskning av artiklar förhålla sig till sin förförståelse, vilket syftar till att förhålla sig till den kunskap som finns innan påbörjad studie. Genom ett reflexivt förhållningssätt har en rättvis och opartisk analys av artiklarna genomförts, vilket stärker studiens pålitlighet (35). För att resultatet skulle svara mot syftet användes en deduktiv ram där datan analyserades utifrån frågeställningarna. Gildberg et al (22) tematiska innehållsanalys användes under analys av artiklarna där teman identifierades. På grund av tidsbegränsning avslutades den tematiska innehållsanalysen när temamättnad uppstod och genom att tydligt redovisa analysprocessen bidrar det till bekräftelsebarheten (33).

Vid planering, utförande och tolkning av resultatet från systematiska litteraturöversikter och studier med annan design är etiska överväganden viktiga att ta i beaktning (36). De etiska övervägandena är framförallt viktiga vid forskning som rör människor. All sådan forskning styrs av *Lagen om etikprövning av forskning som avser människor* (SFS 2003:460) (37), vilket syftar till att värna om den enskilda individen (37). *Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning* (38) skyddar individens personliga uppgifter som lämnas ut i samband med forskning och är till för att beakta varje människas mänskliga rättigheter och för att människovärdet skall hanteras respektfullt (38). Trots att ingen av de inkluderade studierna utfördes i Sverige kontrollerades dem efter etiskt

tillstånd varav två studier (24, 26) ej redovisade om de hade fått ett etiskt tillstånd från etikprövningsnämnder. Resterande sju artiklar (23-25, 27, 29-31) hade fått etiskt tillstånd varav åtta artiklar (23, 25-31) hade redovisat att de informerat deltagarna om samtycke till att delta i studien. Trots att två artiklar ej redovisade om de fått etiskt tillstånd valdes dessa att inkluderas till studien på grund av få antal träffar. Om studierna hade blivit godkända av en etisk kommitté hade den vetenskapliga kvaliteten ökat (33).

För att uppvisa transparens och stärka studiens trovärdighet bör forskaren alltid redovisa samtliga artiklar i studien och resultatet utifrån dem (36). Oavsett om artiklarna och resultatet stödjer eller underminerar det förväntade resultatet skall de redovisas öppet (36). Att tolka det framtagna resultatet utifrån egna värderingar kan utgöra en risk för detta arbete då viktig information kan undvikas att presenteras och därmed uppvisa en snedfördelad bild av resultatet. För att undvika risken att uppvisa en missvisande bild av verkligheten eftersträvades det således i denna studie en välgjord systematisk litteraturoversikt, samt en så rättvis och opartisk tolkning som möjligt. Några identifierade risker var att arbetsterapeuters användning av musik i några studier bestod av samma musikintervention och studiepopulation, samt att vissa författare till de inkluderade resultatartiklarna var delaktiga i flera studier, vilket kan ha påverkat resultatet.

Resultatdiskussion

Det framgick att arbetsterapeuters användning av musik samt inom vilka områden de använder musik varierade betydligt i de olika studierna. Främst skedde interventionerna enskilt, antingen i skolan (24-26) eller i hemmiljö (27-29). Där deltagarna var barn (23-26, 31) använde arbetsterapeuterna olika former av ljudbaserade interventioner där deltagarna fick lyssna på modifierad musik (24-26). Inslag i dessa interventioner var i vissa fall användning av teknik (31), medan andra interventioner använde sig av hörlurar och CD spelare (24-26). Gällande den äldre målgruppen (27-30) varierade det kring hur arbetsterapeuten använde sig av musik under interventioner. Livemusik var inslag i två studier (27, 28) medan klassisk musik (30) och egenvald musik (29) användes i andra. I studierna varierade könsfördelningen mellan män och kvinnor och den främsta anledningen som kunde ses var att deltagarna matchade interventionens inklusionskriterier. Därmed kan tolkningen göras att könstillhörighet generellt varken tycks vara en avgörande faktor för musikinterventionernas inverkan på deltagare eller för att kunna delta i en musikintervention. Beroende på vilken typ av intervention som utfördes, varierande förutsättningarna för att kunna delta i interventionerna. I flertalet studier var diagnosen det styrande kriteriet (25, 27-30) och i dessa studier var även hörsel och syn viktigt (27-30). Ingen av interventionerna redovisade någon arbetsterapeutisk teoretisk grund för interventionen.

Deltagarnas passiva roll var framträdande i de flesta studiers interventioner (24-30), enbart i en intervention hade deltagarna en aktiv roll (31) vilket kan tolkas bero på att det är musikterapeuter som arbetar med aktivt musikskapande, vilket även styrks av the World Federation of Music Therapy (WFMT) (13). Eftersom musik inte enbart används i syfte att lyssnas på utan också kan skapas skulle troligen deltagarna i den arbetsterapeutiska musikinterventionen, utifrån sina individuella förmågor, kunna anta en aktiv roll genom att på olika sätt skapa musik. Interventioner där deltagare har en aktiv roll ökar självständighet och delaktighet i aktivitet samt förbättrar förmågor (39) och kan därför således bli ett inslag i arbetsterapeuters användning av musik som intervention. Interventionerna i studierna genomfördes individuellt, antingen i närvaro av en arbetsterapeut, anhöriga eller övrig personal. Dock kan ett arbetsterapeutisk program i form av gruppintervention ses som en

fördel där deltagarna tillsammans kan skapa, spela och lyssna på musik, då gruppinterventioner inom arbetsterapi ger tillfällen för deltagarna att utveckla ett socialt samspel och dela med sig av sina upplevelser (40).

Ett fåtal studier (27, 28) beskrev tydligt att deltagarna inte fick påbörja nya behandlingar som tillägg till musikinterventionen, vilket kan tolkas bero på att forskarna skulle kunna urskilja effekten av musikinterventionen. I flera studier fick deltagarna däremot övriga insatser utöver musikinterventionen (24, 25, 27-29) vilket kan tolkas bero på mediciner vilka kan vara essentiella för att kunna medverka i interventionen. På grund av de parallella insatserna kan kausaliteten i resultaten i viss utsträckning ifrågasättas. I de fall där deltagarna påbörjade nya behandlingar kan det vara svårt att urskilja vilken insats som påverkat resultatet, en generell svårighet som även Kakuda (41) påpekar och menar att man bör ta i beaktning. Designen i de kvantitativa studierna kan också påverka kausaliteten. I en av artiklarna (25) framgick det även att förbättringarna från interventionen försvann när interventionen var avslutad. En möjlig förklaring kan vara att vårdnadshavaren inte var blindad under interventionen vilket kan ha haft en påverkan på hur interventionen upplevdes. Mycket av den inverkan som påvisades uppstod under musikinterventionen men var inte bestående efteråt och därmed kan inverkan av musik som intervention ifrågasättas. Långtidsuppföljning behövs för att undersöka interventionernas effekt på längre sikt och en sådan uppföljning bör ingå i framtida studieupplägg som avser undersöka interventionens effekt.

I resultatet kunde ingen arbetsterapeutisk teoretisk förankring urskiljas vilket försvårar förståelsen för om och i så fall hur interventionerna är arbetsterapeutiska. Resultatet från studierna kan dock analyseras utifrån Wilcocks (42) begrepp "Görandet", "Varandet", "Blivandet" och "Tillhörandet". Utifrån "Görandet" utforskar och utvecklar deltagarna sina förmågor och finner nya metoder medan de genom "Blivandet" kan utvecklas för att nå sin fulla potential (42). "Görandet" och "Blivandet" kan appliceras i några studier (24-26) vilket sågs genom att deltagarna i studierna bättre kunde hantera stimuli under skolaktiviteter. I varandet finns möjlighet för deltagarna att uppleva flow, återhämta sig och känna meningsfullhet (42). I några studier (27, 28) var detta möjligt genom att deltagarna upplever musiken som meningsfullt, eftersom de hade en personlig koppling till musiken. "Tillhörandet" däremot syftar till att känna en gemenskap (42), vilket även kunde ses i några studier (27, 28) där deltagarna uppvisade deltagande under interventionen i form av att klappa händerna i takt, dansa eller sjunga. Inverkan under och efter interventionerna varierade beroende på innehåll och syfte med interventionerna, men gemensamt för studierna var att deltagarna uppvisade förbättringar av funktioner (24-30) och detta kan tolkas utifrån ValMo-modellens värdetriad. Då musiken som deltagarna lyssnade på i några studier (27-29) hade koppling till kulturen de växte upp i kan det tolkas som att musiken hade ett sociosymboliskt värde för deltagarna. Det självbelönande värdet kan ses i några studier (28, 29) där deltagarna uppvisade glädje i samband med musikinterventionen. Det sociosymboliska och självbelönande värdet kan tolkas vara faktorer som kan påverka inverkan.

De utvärderingsinstrument som användes i merparten av interventionerna kan utföras av en legitimerad arbetsterapeut eller annan legitimerad personal (24-26, 29, 30), medan övriga utvärderingsinstrument som användes inte kräver arbetsterapeutisk behörighet (26-28). I flera studier (23-25, 27-29) pekar författarna, precis som MacRae (14), på bristen av arbetsterapeutisk litteratur och ramverk som beskriver användandet och effekten av musik inom arbetsterapi. Dock kan möjligheter för arbetsterapeuter att använda sig av musik i många olika sammanhang och nya arenor ses, då samtliga musikinterventioner hade positiv inverkan på deltagarna. Utifrån arbetsterapeutens aktivitetsperspektiv kan

musikinterventioner användas för att främja hälsa. Lee et al. (5) menar att musikskapande bör ses som ett lämpligt medel att använda i olika arbetsterapeutiska program, genom att anpassa det utifrån klienternas behov.

I en studie (28) framgick det att en kvinna dansade i takt till musiken, vilket personal på boendet inte hade bevittnat innan. På grund av hennes sjukdom hindrades hon att utföra meningsfulla aktiviteter som att dansa (28) och här kan musiken ses som ett medel för att uppnå meningsfull aktivitet. Musik kan även ses som en meningsfull aktivitet som kan leda till aktivitetsengagemang där personen blir mer delaktig i sitt egna liv och uppnår ökad livskvalitet (2). Musik som arbetsterapeutisk intervention kan utifrån detta resonemang vara ett redskap för att uppnå meningsfullhet under interventionerna. När en aktivitet uppnår ett syfte eller mål utifrån egna värderingar eller socialt konstruerade värderingar blir den meningsfull (43). Syftet med musikinterventionerna skiljer sig åt mellan studierna vilket kan tolkas utifrån Antonovskys (44) salutogena perspektiv där fokus är på faktorer som främjar hälsa snarare än det som orsakar ohälsa. I några studier (24, 26, 28, 30) ligger det främsta fokuset på att förbättra funktioner och beteenden, medan andra har som främsta fokus att minska negativa beteenden (25, 27, 29). Detta går i linje med att samhället är uppbyggt efter sociokulturella och omgivningsmässiga faktorer och att människor formas efter samhällets förväntningar (45). Aktivitetsproblem vilka deltagarna i studien uppvisade, kan tolkas ligga utanför samhällets och sjukvårdens normer då fokus är på att bota eller lindra det som orsakar ohälsa. Genom det salutogena förhållningssättet kan arbetsterapeuter arbeta för att främja faktorer som påverkar hälsa både på individ- grupp- och samhällsnivå för en hållbar utveckling. Därmed kan det salutogena förhållningssättet användas som ett inslag i den arbetsterapeutiska användningen av musik som arbetsterapeutisk intervention.

Konklusion och implikation

Studien visar att musik som arbetsterapeutisk intervention kan användas mångfaldigt till flera målgrupper i varierade åldrar och sammanhang oberoende av kön och etnicitet. Arbetsterapeuter har kunskap om meningsfulla aktiviteter och hur de kan användas för att främja hälsa men det saknas fortfarande tillräckligt starkt vetenskapligt stöd för och arbetsterapeutisk teoretisk förankring om hur och när musik kan och bör användas som intervention. Trots få studier inom området tyder den redovisade litteraturen på att arbetsterapeutisk användning av musik ger positiv inverkan på deltagarna och bör således bli ett vanligare inslag i arbetsterapeutiska interventioner. Föreliggande litteraturöversikt bekräftar att det finns ett behov av mer forskning för att påvisa hur arbetsterapeuter kan använda sig av aktivt musikskapande som intervention samt de hälsofrämjande fördelarna med musik inom arbetsterapi.

Referenser

* = Artiklar som ingår i analysen.

1. Bohlin F, Ronström O. Musik [Internet] ne.se: Nationalencyklopedin; [uppdaterad okänt år; hämtad 2019-01-29]. Tillgänglig från: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/musik>.
2. Craig DG. An Overview of Evidence-Based Support for the Therapeutic Use of Music in Occupational Therapy. *Occup Ther Health Care*. 2008;22(1):73-95.
3. Horden P. Music as medicine : the history of music therapy since Antiquity. Aldershot: Ashgate; 2000.
4. Villasenor RF, Smith SL, Jewell VD. A systematic review of sound-based intervention programs to improve participation in education for children with sensory processing and integration challenges. *Journal of Occupational Therapy, Schools, & Early Intervention*. 2018:1-20.
5. Lee B, Nantais T. Use of Electronic Music as an Occupational Therapy Modality in Spinal Cord Injury Rehabilitation: An Occupational Performance Model. *AJOT*. 1996;50(5):362-9.
6. Erlandsson L-K, Persson D. ValMo-modellen: ett redskap för aktivitetsbaserad arbetsterapi. 1 uppl. Lund: Studentlitteratur; 2014.
7. Csíkszentmihályi M. Finna flow : den vardagliga entusiasmens psykologi. 1 uppl. Grip G, redaktör. Stockholm: Natur och kultur; 2001.
8. Argentzell E, Bejerholm U, Jansson J-Å, Johansson H, Tjörnstrand C. Skapande aktivitet. I: Leufstadius C, Gunnarsson B, Tjörnstrand C, redaktörer. *Aktivitet & relation: mål och medel inom psykosocial rehabilitering* 1 uppl 2010. s. 217-44.
9. de Manzano Ö, Cervenka S, Jucaite A, Hellenäs O, Farde L, Ullén F. Individual differences in the proneness to have flow experiences are linked to dopamine D2-receptor availability in the dorsal striatum. *NeuroImage*. 2013;67:1-6.
10. Gutman SA, Schindler VP. The neurological basis of occupation. *Occup Ther Int*. 2007;14(2):71-85.
11. Theorell T. *Noter om musik och hälsa*. Stockholm: Karolinska Institutet University Press; 2009.
12. Asp M, & Ekstedt, M. Trötthet, vila och sömn. *Omvårdnadens grunder - Hälsa och ohälsa*. 1 uppl. Lund: Studentlitteratur; 2009. s. 417-87.

13. Okänd författare, About WFMT [Internet] wfmt.info: World Federation of Music Therapy; 2011 [uppdaterad 2011; hämtad 2019-02-11]. Tillgänglig från: <https://www.wfmt.info/wfmt-new-home/about-wfmt/>.
14. Macrae A. Should music be used therapeutically in occupational therapy? AJOT: officiell publikation av AOTA. 1992;46(3):275.
15. Bernard A. The Use of Music as Purposeful Activity: A Preliminary Investigation. Phys Occup Ther Geriatr. 1993;10(3):35-45.
16. Henricson M. Systematisk litteraturöversikt. I: Rosén M, redaktör. Vetenskaplig teori och metod : från idé till examination inom omvårdnad. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur; 2017. s. 376-89.
17. Forsberg C, Wengström Y. Att värdera kvantitativ forskning. Att göra systematiska litteraturstudier : värdering analys och present. 4 uppl: Natur Kultur Akademisk; 2016. s. 75-116.
18. Informationssökning. I: Östlundh L, redaktör. Dags för uppsats : vägledning för litteraturbaserade examensarbeten. 3 uppl. Lund: Studentlitteratur; 2017. s. 59-82.
19. Friberg F. Att göra en litteraturöversikt. Dags för uppsats: Studentlitteratur; 2017. s. 141-51.
20. Statens beredning för medicinsk och social utvärdering. Bilaga 5. Mall för kvalitetsgranskning av studier med kvalitativ forskningsmetodik – patientupplevelser [Internet]: sbu.se; 2018 [uppdaterad 2018-03-01; hämtad 2018-12-10]. Tillgänglig från: https://www.sbu.se/globalassets/ebm/metodbok/mall_kvalitativ_forskningsmetodik.pdf.
21. Law M, Stewart, D, Pollock, N, Letts, L, Bosch, J, & Westmorland, M. Critical Review Form – Quantitative Studies [Internet] unisa.edu.au: University of South Australia; 1998 [uppdaterad 1998; hämtad 2018-12-13]. Tillgänglig från: https://www.unisa.edu.au/siteassets/episerver-6-files/global/health/sansom/documents/icahe/cats/mcmasters_quantitative-review.pdf.
22. Gildberg FA, Bradley SK, Tingleff EB, Hounsgaard L. Empirically Testing Thematic Analysis (ETTA) - methodological implications in textual analysis coding system. Nord sygepl forsk. 2015;5(2):193-207.
23. * Gee BM, Devine N, Werth A, Phan V. Paediatric occupational therapists' use of sound-based interventions: a survey study. Occup Ther Int. 2013;20(3):155-62.

24. * Nwora AJ, Gee BM. A case study of a five-year-old child with pervasive developmental disorder-not otherwise specified using sound-based interventions. *Occup Ther Int.* 2009;16(1):25-43.
25. * Gee BM, Thompson K, St John H. Efficacy of a sound-based intervention with a child with an autism spectrum disorder and auditory sensory over-responsivity. *Occup Ther Int.* 2014;21(1):12-20.
26. * Bazyk S, Cimino J, Hayes K, Goodman G, Farrell P. The Use of Therapeutic Listening with Preschoolers with Developmental Disabilities: A Look at the Outcomes. *Journal of Occupational Therapy, Schools, & Early Intervention.* 2010;3(2):124-38.
27. * Cox E, Nowak M, Buettner P. Managing agitated behaviour in people with Alzheimer's disease: The role of live music. *BJOT.* 2011;74(11):517-24.
28. * Cox E, Nowak M, Buettner P. Live Music Promotes Positive Behaviours in People with Alzheimer's Disease. *BJOT.* 2014;77(11):556-64.
29. * Tsai PL, Chen MC, Huang YT, Lin KC. Effects of listening to pleasant music on chronic unilateral neglect: a single-subject study. *NeuroRehabilitation.* 2013;32(1):33-42.
30. * Tsai PL, Chen MC, Huang YT, Lin KC, Chen KL, Hsu YW. Listening to classical music ameliorates unilateral neglect after stroke. *AJOT.* 2013;67(3):328-35.
31. * Dionísio Corrêa AG, de Assis GA, do Nascimento M, de Deus Lopes R. Perceptions of clinical utility of an augmented reality musical software among health care professionals. *Disabil Rehabil: Assist Technol.* 2017;12(3):205-16.
32. Svensk MeSH. Vad är nyttan med MeSH-termer [Internet] ki.se: Karolinska Institutet; Okänt år [uppdaterad Okänt år; hämtad 2019-03-07]. Tillgänglig från: <https://mesh.kib.ki.se/info/vad-ar-nyttan-med-mesh-termer>.
33. Vetenskaplig kvalitet i examensarbete. I: Mårtensson J, Fridlund B, redaktörer. *Vetenskaplig teori och metod : från idé till examination inom omvårdnad.* 2 uppl. Lund: Studentlitteratur; 2017. s. 421-38.
34. Forsberg C. Att göra systematiska litteraturstudier : värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning. 4 uppl. Wengström Y, redaktör. Stockholm: Natur & kultur; 2016.
35. Vetenskapliga kunskapens möjligheter och begränsningar - grundläggande vetenskapsteori. I: Priebe G, Landström C, redaktörer. *Vetenskaplig teori och metod :*

- från idé till examination inom omvårdnad. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur; 2017. s. 26-42.
36. Karolinska Institutet. Systematiska översikter [Internet] kib.ki.se: KI - Universitetsbiblioteket; 2018 [uppdaterad 2018-10-11; hämtad 2018-12-13]. Tillgänglig från: <https://kib.ki.se/soka-vardera/systematiska-oversikter>.
 37. Lag (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor [Internet] Riksdagen.se: Riksdagsförvaltningen; 2003 [uppdaterad 2003-06-05; hämtad 2019-01-29]. Tillgänglig från: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2003460-om-etikprovning-av-forskning-som_sfs-2003-460.
 38. Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning [Internet] Riksdagen.se: Riksdagsförvaltningen; 2018 [uppdaterad 2018-04-19; hämtad 2019-03-03]. Tillgänglig från: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2018218-med-kompletterande-bestammelser_sfs-2018-218.
 39. Kielhofner G. Aktivitetsengagemang: Hur klienter uppnår förändring. I: Kielhofner G, Forsyth K, redaktörer. Model Of Human Occupation: Teori och tillämpning. 1 uppl. Lund: Studentlitteratur; 2012. s. 167-78.
 40. Argentzell E, Bejerholm U, Jansson J-Å, Johansson H, Tjörnstrand C. Grupper i arbetsterapi. I: Eklund M, redaktör. Aktivitet & relation : mål och medel inom psykosocial rehabilitering 1 uppl 2010. s. 87-98.
 41. Kakuda W, Abo M, Kobayashi K, Momosaki R, Yokoi A, Fukuda A, et al. Anti-spastic effect of low-frequency rTMS applied with occupational therapy in post-stroke patients with upper limb hemiparesis. Brain Inj. 2011;25(5):496-502.
 42. Wilcock AA, Hocking C. An occupational perspective of health. 3 rev. uppl. Thorofare, N.J: SLACK Incorporated; 2015.
 43. Hammell KW. Dimensions of Meaning in the Occupations of Daily Life. Can J Occup Ther. 2004;71(5):296-305.
 44. Antonovsky A. Hälsans mysterium. 2 uppl. Elfstadius M, redaktör. Stockholm: Natur och kultur; 2005.
 45. Law M. The environmental determinants of occupation. Theoretical Basis of Occupational Therapy. 3 rev. uppl: SLACK Incorporated; 2015. s. 113-22.

Bilaga 1 Tabell över artikelsökning i databaserna.

Datum	Databas	Sökord/Limits/ Boolska operatörer	Antal träffar	Lästa i fulltext	Granskade artiklar	Resultat artiklar
18-02-19	Scopus	Sökord: “occupational therapy” OR “occupational therapist” AND music* Limits: TITLE-ABS-KEY, 2009-2019, Language: english	246	10 (0 dubbletter)	5	4
18-02-19	Cinahl	Sökord: “occupational therapy” OR “occupational therapist” AND music* Limits: 2009-2019, peer-review Language: english	23	47 (9 dubbletter)	3	2
18-02-19	PsycINFO	Sökord: “occupational therapy” OR “occupational therapist” AND music* Limits: Anywhere except full text - NOFT, peer-review 2009-2019 Language: english	91	23 (16 dubbletter)	3	1
18-02-19	Pubmed	Sökord: “occupational therapy” OR “occupational therapist” AND music* Limits: 2009-2019, Language: english	84	32 (22 dubbletter)	3	1
18-02-19	Amed	Sökord: “occupational therapy” OR “occupational therapist” AND music*(1) Limits: 2009-2019, Language: english	50	2 (2 dubbletter)	0	0
		Totalt:	494	114 (49 dubbletter)	14	8

Bilaga 2 Inkluderade artiklar

Artikel 1, (källa 23)

Referens	Gee BM, Devine N, Werth A, Phan V. Paediatric occupational therapists' use of sound-based interventions: A survey study. <i>Occup Ther Int.</i> 2013;20(3):155-62.
Land	USA
Databas	Scopus, CINAHL, PubMed, PsycINFO
Syfte	Syftet med studien var att beskriva hur arbetsterapeuter använder ljudbaserad auditiv intervention inom pediatrik.
Metod	Kvantitativ ansats
Design	Surveyundersökning
Urval	74 deltagare (arbetsterapeuter) som arbetat inom pediatrik och gått i SBI-kurs de senaste tio åren.
Datainsamling	33 frågor i en enkät i SurveyMonkey® mailades till arbetsterapeuter utifrån inklusionskriterierna att arbetsterapeuterna har arbetat inom pediatrik minst 20 timmar i veckan de senaste 6 månaderna, arbetsterapeuter som har fått en utbildning av en eller flera SBI tillverkare under de senaste 10 åren
Intervention	Saknas beskrivning
Dataanalys	Svarsalternativen laddades ner till ett excelark, organiserades och analyserades deskriptivt genom användandet av SPSS version 19.0
Bortfall	Inga bortfall rapporterades.
Slutsats	Arbetsterapeuter inom pediatrik använder SBI till barn med olika diagnoser. Dock används inte alltid utrustningen på det sätt som tillverkaren rekommenderat. Vidare forskning krävs kring arbetsterapeuters val av intervention samt effekterna av SBI.
Etiskt tillstånd	Studien var granskad och fick etiskt tillstånd från; Idaho State University Human Subjects Committee.
Vetenskaplig kvalitet	Låg kvalitet enligt McMasters kvalitetsgranskning

Artikel 2, (källa 24)

Referens	Nwora AJ, Gee BM. A case study of a five-year-old child with pervasive developmental disorder-not otherwise specified using sound-based interventions. <i>Occup Ther Int.</i> 2009;16(1):25-43
Land Databas	USA Scopus, CINAHL
Syfte	Syftet med studien var att undersöka effekten av The Listening Program (TLP) vid behandling av ett barn med pervasive developmental disorder-not otherwise specified (PDD-NOS).
Metod Design	Kvantitativ ansats Single-case design (Single-subject case study design)
Urval	En pojke blev utvald av sin arbetsterapeut att inkluderas till studien efter två månader av ett sensoriskt träningsprogram (sensory diet intervention).
Datainsamling	Data samlades in genom videor, Sensory Profile and Listening Checklist questionnaires samt klinisk observation före och interventionen.
Intervention	Interventionen pågick i 20 veckor där pojken fick lyssna på modifierad musik med låg, medel och hög frekvens.
Dataanalys	Data analyserades genom att jämföra resultat från före och efter TLP-programmet.
Bortfall	Inga bortfall rapporterades
Slutsats	TLP bidrog till att pojken kunde tolerera ljud-, känsel- och synintryck på ett bättre sätt. Även förbättrade sociala, motoriska och språkliga förmågor. Studien bidrog till ökad kunskap om ljudbaserade interventioner till yrkesutövande arbetsterapeuter samt för vidare forskning om effekterna av det.
Etiskt tillstånd	Inget tillstånd redovisat
Vetenskaplig kvalitet	Låg kvalitet enligt McMasters kvalitetsgranskning

Artikel 3, (källa 25)

Referens	Gee BM, Thompson K, St John H. Efficacy of a sound-based intervention with a child with an autism spectrum disorder and auditory sensory over-responsivity. <i>Occup Ther Int.</i> 2014;21(1):12-20.
Land Databas	USA Scopus, CINAHL, PubMed
Syfte	Studiens syfte var att avgöra om ljudbaserad auditiv stimulering i hemmet under 10-veckor kunde minska sensorisk överresponsivitet gällande hörselintryck och självstimulerande beteenden i form av repetitiva beteenden hos barn med diagnosen ASD (Autism spektrum disorder).
Metod Design	Kvantitativ ansats ABA single-subject case-controlled design
Urval	En flicka på 7 år blev inkluderad till studien utifrån inklusionskraven att hon var diagnostiserad med Autism spektrum disorder (ASD), hon uppvisade sensorisk överresponsivitet mot hörselintryck, hon kunde ha på sig hörlurar minst 15 minuter två gånger per dag, samt att hon var i åldern 5-10 år.
Datainsamling	Flickan testades av en audiolog med en audiologisk rutinkontroll för att observera örat. I första fasen testades flickans ljudrespons och hur hon reagerade vid olika ljud. Utvärderingsinstrument som använde Sensory-Over-Responsivity (SensOR) samt frågeformuläret Sensory Processing Measure (SPM).
Intervention	I interventionsfasen fick flickan lyssna på psykoakustiskt modifierad klassisk musik i hemmet.
Dataanalys	Insamlad data analyserades med en graf över upprepade försök (repeated measure graphs) och förändringar i nivå och riktning av SPM "trend lines".
Bortfall	Inga bortfall rapporterades.
Slutsats	Studiens resultat påvisade att deltagaren i studien uppvisade mindre negativa beteenden samt färre självstimulerande repetitiva beteenden.
Etiskt tillstånd	Studien fick etiskt tillstånd från; Human Subject Committee at Idaho State University.
Vetenskaplig kvalitet	Låg kvalitet enligt McMasters kvalitetsgranskning

Artikel 4, (källa 26)

Referens	Bazyk S, Cimino J, Hayes K, Goodman G, Farrell P. The Use of Therapeutic Listening with Preschoolers with Developmental Disabilities: A Look at the Outcomes. <i>Journal of Occupational Therapy, Schools, & Early Intervention</i> . 2010;3(2):124-38.
Land	USA
Databas	Sekundärsökning (från Artikel 2 och Artikel 7)
Syfte	Syftet med studien var att vidare bidra med evidens gällande terapeutiskt lyssnande genom att systematiskt mäta utfallet av en grupp barn med utvecklingsstörningar.
Metod	Kvantitativ
Design	Before and after (One-group pretest–posttest design)
Urval	10 pojkar och 5 flickor (3-6 år) som skulle kunna få hjälp av The Listening Program (TLP) som tillägg till arbetsterapi. Deltagarna valdes till studien genom en bedömning av flera faktorer utifrån inklusionskriterierna; bristande uppmärksamhet, språklig förmåga och deltagande i klassrummet.
Intervention	Barnen fick lyssna på modifierad musik under skoldagen under skolaktiviteter under 6 veckor till 5 månader.
Datainsamling	Peabody Developmental Motor Scales-Second Edition (PDMS-2); Developmental Test of Visual-Motor Integration (VMI); Draw-A-Person (DAP); Preschool Language Scale-3 (PLS-3); Social Skills Rating System (SSRS); samt Sensory Profile. Även deskriptiv data samlades in genom lärare, föräldrar samt terapeuter.
Dataanalys	Repeated measures analysis of variance (ANOVA) genom SPSS. Statistisk signifikans bestämdes med Proportional Change Index (PCI).
Bortfall	Inga bortfall rapporterades.
Slutsats	Att använda terapeutiskt lyssnande som tillägg till standardiserad terapi kan bidra med en stödjande roll för barn med utvecklingsstörningar.
Etiskt tillstånd	Inget tillstånd redovisas
Vetenskaplig kvalitet	Medelhög kvalitet enligt McMasters kvalitetsgranskning

Artikel 5, (källa 27)

Referens	Cox E, Nowak M, Buettner P. Managing agitated behaviour in people with Alzheimer's disease: The role of live music. BJO. 2011;74(11):517-24.
Land	Australien, Townsville, Queensland
Databas	Scopus, PsycINFO
Syfte	Syftet var att undersöka om personer med Alzheimers oroliga beteenden kunde minskas med hjälp av enskilda livemusik-framträdanden.
Metod	Kvantitativ
Design	Before and after (Quasi-experimental one-group repeated measures design)
Urval	Deltagarna skulle ha en bekräftad Alzheimers diagnos, <19/30 på Mini Mental State Examination (MMSE), ingen förändring i dosering de senaste 3 månaderna, bott på boendet minst 4 veckor, avsaknad av hörsel- eller synfel, påvisat oroligt beteende under fyra veckor tre gånger i veckan och inte påbörjat nya terapiprogram eller interventioner under de senaste 4 veckorna som kan ha påverkat deltagarnas oroliga beteenden. 7 personer deltog, varav 4 var kvinnor och 3 män i åldrarna 70-85.
Datainsamling	Deltagarnas etniska bakgrund, musikhistoria och föredragen musik samlades tidigt in genom en semistrukturerad intervju, därefter användes en modifierad Cohen-Mansfield Agitation Inventory (CMAI) användes under två veckor vilket är en retrospektiv skala genom observation.
Intervention	Liveframträdande av en violinist under 18 minuter vid tre tillfällen.
Dataanalys	Statistical Package for the Social Sciences (SPSS), Version 12.0.1 för Windows användes vid dataanalys med 0.05 som signifikant nivå. För att avgöra skillnader i beteende före och efter interventionen användes det icke-parametriska statistiska testet parat Friedmantest.
Bortfall	Tre bortfall rapporterades
Slutsats	Live musik kan vara en effektiv strategi för att minska kortsiktiga oroliga beteenden hos personer med Alzheimers sjukdom.
Etiskt tillstånd	Studien fick etiskt tillstånd från; Townsville Health Service District och faciliteten.
Vetenskaplig kvalitet	Medelhög kvalitet enligt McMasters kvalitetsgranskning

Artikel 6, (källa 28)

Referens	Cox E, Nowak M, Buettner P. Live music promotes Positive Behaviours in People with Alzheimer's Disease. BJO. 2014;77(11):556-64.
Land Databas	Australien (Townsville, North Queensland) Scopus, PsycINFO
Syfte	Syftet med studien var att undersöka om livemusik främjar uttryckandet av positiva beteenden hos personer med Alzheimer's sjukdom.
Metod Design	Kvantitativ Before and after (Quasi-experimental one-group repeated measures design)
Urval	Kriterier för deltagarna var att de skulle ha en bekräftad Alzheimer diagnos, <19/30 på Mini Mental State Examination (MMSE), ingen förändring i medicin dosering de senaste 3 månaderna, bott på boendet minst 4 veckor, ingen hörsel eller syndefekt, har påvisat oroligt beteende (definierat enligt Cohen-Mansfield et al 1989) under vid minst tre tillfällen i veckan, inte påbörjat nya terapiprogram eller interventioner som kunde ha påverkat det oroliga beteendet de senaste 4 veckorna. 7 personer deltog, varav 4 var kvinnor och 3 män i åldrarna 70-85.
Datainsamling	En modifierad version av Cohen-Mansfield Agitation Inventory (CMAI) användes under två veckor vilket är en retrospektiv skala genom observation.
Intervention	Liveframträdande av en violinist under 18 minuter vid tre tillfällen.
Dataanalys	Datan analyserades genom Statistical Package for the Social Sciences, Verison 20 for Windows (SPSS) med 0.05 som signifikant nivå. Grundläggande deskriptiv statistik användes för att analysera demografisk data. Icke-parametriskt statistiskt test (paired Friedman test).
Bortfall	Inga bortfall rapporterades
Slutsats	Individuell livemusik kan förse arbetsterapeuter med användbara strategier för att berika personer med Alzheimers liv.
Etiskt tillstånd	Studien fick etiskt tillstånd från; Townsville Health Service District and the residential care facility.
Vetenskaplig kvalitet	Medelhög kvalitet enligt McMasters kvalitetsgranskning

Artikel 7, (källa 29)

Referens	Tsai P-L, Chen M-C, Huang Y-T, Lin K-C. Effects of listening to pleasant music on chronic unilateral neglect: a single-subject study. NeuroRehabilitation. 2013;32(1):33-42.
Land Databas	Taiwan PubMed, PsycINFO
Syfte	Syftet var att undersöka effekter av att lyssna på egenvald musik för personer med kronisk unilateralt neglekt.
Metod Design	Kvantitativ Single-case design (A-B-A treatment-withdrawal single subject experimental design)
Urval	2 deltagare blev rekryterade från två olika institutioner i Taiwan, varav en var man och en kvinna. Inklusionskriterierna var att första stroke skulle varit med en unilateral skada, unilateral neglect skall påvisas via screening, tillräcklig kognitiv förmåga att följa instruktioner samt normal syn och hörsel.
Datainsamling	Star cancellation test, the line bisection test of the BIT, visuell utforskande test användes för att mäta neglekten i varje fas.
Intervention	Interventionen inkluderade att lyssna på musik självständigt under en timme per dag under fem veckor.
Dataanalys	En kombination av visuell analys och two-standard-deviation (2SD) band method.
Bortfall	Inga bortfall rapporterades
Slutsats	Efter 5 veckor av att lyssna på trevlig musik uppvisade deltagarna mer uppmärksamhet till stimuli på sidan med neglekt.
Etiskt tillstånd	Studien fick etiskt tillstånd från; Townsville Health Service District and the facility.
Vetenskaplig kvalitet	Låg kvalitet enligt McMasters kvalitetsgranskning

Artikel 8, (källa 30)

Referens	Tsai P-L, Chen M-C, Huang Y-T, Lin K-C, Chen K-L, Hsu Y-W. Listening to classical music ameliorates unilateral neglect after stroke. AJOT. 2013;67(3):328-35.
Land Databas	Taiwan PubMed, PsycINFO
Syfte	Syftet med studien var att undersöka om lyssnandet på klassisk musik förbättrar visuell uppmärksamhet hos deltagarna med unilateralt neglect.
Metod Design	Kvantitativ ansats Within-subjects repeated-measures design
Urval	16 deltagare inkluderades till studien från ett medicinsk centrum samt tre rehabiliteringskliniker med inklusionskriterierna att första stroke drabbade högra hemisfären, påvisade unilateral neglect i Star Cancellation test (SCT) med ett resultat av <51, samt adekvat kognitiv förmåga och inga tecken på demens utifrån Mini-Mental State Examination (MMSE) samt normal syn och hörsel.
Intervention	Deltagarna fick lyssna på klassisk musik under som mest 20 minuter i ett tyst rum och under tiden skatta humör, uppmärksamhet, koncentration och vakenhet.
Datainsamling	För att mäta deltagarnas neglect användes BIT med tre subtester; SCT och Line Bisection Test (LBT) samt Picture Scanning Test (PST).
Dataanalys	Datan analyserades genom SPSS Version 17.0 med signifikansnivån <.05. Repeated-measures analyses of variance (ANOVA) användes för att jämföra testnivåer, Post Hoc Bonferroni test användes för att jämföra varje tillstånd.
Bortfall	Fem avhopp rapporterades
Slutsats	Att lyssna på klassisk musik kan förbättra visuell uppmärksamhet hos strokepatienter med unilateral neglect.
Etiskt tillstånd	Studien var granskad och fick etiskt tillstånd från; Human Experiment and Ethics Committee of National Cheng Kung University Hospital.
Vetenskaplig kvalitet	Medelhög kvalitet enligt McMasters kvalitetsgranskning

Artikel 9, (källa 31)

Referens	Dionísio Corrêa AG, de Assis GA, do Nascimento M, de Deus Lopes R. Perceptions of clinical utility of an augmented reality musical software among health care professionals. Disability and Rehabilitation: Assistive Technology. 2017;12(3):205-16.
Land Databas	Brasilien Scopus
Syfte	Syftet med studien var att ta reda på hur personal inom hälso-och sjukvården upplevde vilken hjälp GenVirtual gav i arbetet.
Metod Design	Kvalitativ Fokusgrupper
Urval	19 deltagare valdes ut i samband med en workshop, till tre olika fokusgrupper. För att delta i studien krävdes det även erfarenhet av arbete på äldreboende, akutsjukhus, rehabilitering, psykiatriskt team eller distriktssjukvård, antingen som student eller som yrkesutövande.
Datainsamling	Data samlades in genom kvalitativa och kvantitativa enkäter före och efter intervention.
Intervention	Saknas beskrivning
Dataanalys	Induktiv tematisk analys
Bortfall	Inga bortfall rapporterades
Slutsats	GenVirtual kan ses som ett komplement till olika terapeutiska behandlingar och med möjligheter att användas till barn och vuxna med motoriska och kognitiva rehabiliteringsbehov. Det fastslås att verktyget kan användas på olika sätt, på varierande arenor och med olika slags mål.
Etiskt tillstånd	Studien fick etiskt tillstånd från; Ethics Committee in Research of the AACD under protocol number 089/10.
Vetenskaplig kvalitet	Låg kvalitet enligt SBU kvalitetsgranskning

Bilaga 3 Kvalitetsgranskningsmall McMaster

Critical Review Form – Quantitative Studies

©Law, M., Stewart, D., Pollock, N., Letts, L. Bosch, J., & Westmorland, M.

[McMaster University](#)

- Adapted Word Version Used with Permission -

The EB Group would like to thank Dr. Craig Scanlan, University of Medicine and Dentistry of NJ, for providing this Word version of the quantitative review form.

Instructions: Use tab or arrow keys to move between fields, mouse or spacebar to check/uncheck boxes.

CITATION	Provide the full citation for this article in APA format:
STUDY PURPOSE Was the purpose stated clearly? ☐ Yes ☐ No	Outline the purpose of the study. How does the study apply to your research question?
LITERATURE Was relevant background literature reviewed? ☐ Yes ☐ No	Describe the justification of the need for this study:
DESIGN ☐ Randomized (RCT) ☐ cohort ☐ single case design ☐ before and after ☐ case-control ☐ cross-sectional ☐ case study	Describe the study design. Was the design appropriate for the study question? (e.g., for knowledge level about this issue, outcomes, ethical issues, etc.): Specify any biases that may have been operating and the direction of their influence on the results:
SAMPLE N = Was the sample described in detail? ☐ Yes ☐ No Was sample size justified? ☐ Yes ☐ No ☐ N/A	Sampling (who; characteristics; how many; how was sampling done?) If more than one group, was there similarity between the groups?: Describe ethics procedures. Was informed consent obtained?:

<p>OUTCOMES</p> <p>Were the outcome measures reliable?</p> <p>☐ Yes ☐ No ☐ Not addressed</p> <p>Were the outcome measures valid?</p> <p>☐ Yes ☐ No ☐ Not addressed</p>	Specify the frequency of outcome measurement (i.e., pre, post, follow-up):	
<p>INTERVENTION</p> <p>Intervention was described in detail?</p> <p>☐ Yes ☐ No ☐ Not addressed</p> <p>Contamination was avoided?</p> <p>☐ Yes ☐ No ☐ Not addressed ☐ N/A</p> <p>Cointervention was avoided?</p> <p>☐ Yes ☐ No ☐ Not addressed ☐ N/A</p>	Outcome areas:	List measures used.:
<p>RESULTS</p> <p>Results were reported in terms of statistical significance?</p> <p>☐ Yes ☐ No ☐ N/A ☐ Not addressed</p> <p>Were the analysis method(s) appropriate?</p> <p>☐ Yes ☐ No ☐ Not addressed</p>	Provide a short description of the intervention (focus, who delivered it, how often, setting). Could the intervention be replicated in practice?	
<p>What were the results? Were they statistically significant (i.e., $p < 0.05$)? If not statistically significant, was study big enough to show an important difference if it should occur? If there were multiple outcomes, was that taken into account for the statistical analysis?</p>		

<p>Clinical importance was reported?</p> <p>☐ Yes</p> <p>☐ No</p> <p>☐ Not addressed</p>	<p>What was the clinical importance of the results? Were differences between groups clinically meaningful? (if applicable)</p>
<p>Drop-outs were reported?</p> <p>☐ Yes</p> <p>☐ No</p>	<p>Did any participants drop out from the study? Why? (Were reasons given and were drop-outs handled appropriately?)</p>
<p>CONCLUSIONS AND IMPLICATIONS</p> <p>Conclusions were appropriate given study methods and results</p> <p>☐ Yes</p> <p>☐ No</p>	<p>What did the study conclude? What are the implications of these results for practice? What were the main limitations or biases in the study?</p>

Bilaga 4 Kvalitetsgranskningsmall SBU

Bilaga 5. Mall för kvalitetsgranskning av studier med kvalitativ forskningsmetodik – patientupplevelser

REVIDERAD 2014

SBU:s granskningsmall bygger på tidigare publicerat material [1,2], men har bearbetats och kompletterats för att passa SBU:s arbete.

Författare: _____ År: _____ Artikelnummer: _____

Total bedömning av studiekvalitet:

Hög

Medelhög

Låg

Anvisningar:

- Alternativet ”oklart” används när uppgiften inte går att få fram från texten.
- Alternativet ”ej tillämpligt” väljs när frågan inte är relevant.

1. Syfte

Ja Nej Oklart Ej tillämpl

- a) Utgår studien från en väldefinierad problemformulering/frågeställning?

Kommentarer (syfte, problemformulering, frågeställning etc):

2. Urval

Ja Nej Oklart Ej tillämpl

- a) Är urvalet relevant?
- b) Är urvalsförfarandet tydligt beskrivet?
- c) Är kontexten tydligt beskriven?
- d) Finns relevant etiskt resonemang?
- e) Är relationen forskare/urval tydligt beskriven?

Kommentarer (urval, patientkaraktäristika, kontext etc):

3. Datainsamling	Ja	Nej	Oklart	Ej tillämpl
a) Är datainsamlingen tydligt beskriven?	☐	☐	☐	☐
b) Är datainsamlingen relevant?	☐	☐	☐	☐
c) Råder datamättnad?	☐	☐	☐	☐
d) Har forskaren hanterat sin egen förståelse i relation till datainsamlingen?	☐	☐	☐	☐

Kommentarer (datainsamling, datamättnad etc):

4. Analys	Ja	Nej	Oklart	Ej tillämpl
a) Är analysen tydligt beskriven?	☐	☐	☐	☐
b) Är analysförfarandet relevant i relation till datainsamlingsmetoden?	☐	☐	☐	☐
c) Råder analysmättnad?	☐	☐	☐	☐
d) Har forskaren hanterat sin egen förståelse i relation till analysen?	☐	☐	☐	☐

Kommentarer (analys, analysmättnad etc):

5. Resultat	Ja	Nej	Oklart	Ej tillämpl
a) Är resultatet logiskt?	☐	☐	☐	☐
b) Är resultatet begripligt?	☐	☐	☐	☐
c) Är resultatet tydligt beskrivet?	☐	☐	☐	☐
d) Redovisas resultatet i förhållande till en teoretisk referensram?	☐	☐	☐	☐
e) Genereras hypotes/teori/modell?	☐	☐	☐	☐
f) Är resultatet överförbart till ett liknande sammanhang (kontext)?	☐	☐	☐	☐
g) Är resultatet överförbart till ett annat sammanhang (kontext)?	☐	☐	☐	☐

Kommentarer (resultatens tydlighet, tillräcklighet etc):

Kommentarer till mallen för kvalitetsgranskning av studier med kvalitativ forskningsmetodik – patientupplevelser

1. Syfte

Fundera över:

- vad målsättningen med studien var
- varför det är viktigt
- relevansen
- om kvalitativ metodik är lämplig för att utforska problemområdet/svara på frågeställningen.

2. Urval

Fundera över:

- om forskaren redovisat bakgrund till vald urvalsmetod
- om forskaren redovisat hur deltagarna valdes ut
- om forskaren redovisat varför de valda deltagarna valdes ut
- om forskaren redovisat hur många deltagare som valdes ut
- om forskaren redogjort för om någon inte valde att delta och i så fall varför
- om forskaren lyfter fram etiska resonemang som sträcker sig längre än informed consent och ethical approval
- om forskaren beskrivit relationen mellan forskare och informant och hur denna skulle kunna påverka datainsamlingen, exempelvis tacksamhetsskuld, beroendeförhållanden etcetera.

3. Datainsamling

Fundera över:

- om ”settingen” för datainsamlingen var berättigad
- om det framgår på vilket sätt datainsamlingen utfördes (t ex djupintervju, semistrukturerad intervju, fokusgrupp, observationer etc)
- om forskaren har motiverat vald datainsamlingsmetod
- om det explicit framgår hur vald datainsamlingsmetod utfördes (t ex vem intervjuade, hur länge, användes intervjuguide, var utfördes intervjun, hur många observationer etc)
- om metoden modifierades under studiens gång (om så är fallet, framgår det hur och varför detta skedde)
- om insamlat datamaterial är tydliga (t ex video- eller ljudinspelningar, anteckningar etc)

- om forskaren resonerar kring om man nått mättnad, det vill säga när mer datainsamling inte ger mer ny data (inte alltid tillämpligt)
- om det är tillämpligt att föra ett mättnadsresonemang, fundera på om det är rimligt, det vill säga faktiskt validerat på goda grunder.

4. Analys

Fundera över:

- om analysprocessen är beskriven i detalj
- om analysförfarandet är i linje med den teoretiska ansats som eventuellt låg till grund för datainsamlingen
- om analysen är tematisk, framgår det hur man kommit fram till dessa teman?
- om tabeller har använts för att tydliggöra analysprocessen
- om forskaren kritiskt har resonerat kring sin egen roll, potentiell bias eller inflytande under analysprocessen
- om analysmättnad råder (kan man hitta fler teman baserat på redovisade citat?).

5. Resultat

Fundera över:

- om resultaten/fyndet diskuteras i relation till syftet eller frågeställningen
- om ett adekvat resonemang förs kring resultaten eller om resultaten bara är citat/dataredovisning
- om resultaten redovisas på ett tydligt sätt (t ex är det lätt att se vad som är citat/data och vad som är forskarens eget inlägg)
- om resultatredovisningen återkopplas till den teoretiska ansats som eventuellt låg till grund för datainsamling och analys
- om tillräckligt med data redovisas för att underbygga resultaten
- i vilken utsträckning motstridiga data har beaktats och framhålls
- om forskaren kritiskt har resonerat kring dess egen roll, potentiell bias eller inflytande under analysprocessen
- om forskaren för ett resonemang kring resultatens överförbarhet eller andra användningsområden för resultaten.

Referenser

1. Bahtsevani C. In search of evidence-based practices: exploring factors influencing evidence-based practice and implementation of clinical practice guidelines. Malmö: Malmö högskola; 2008.
2. Willman A, Stoltz P, Bahtsevani C. Evidensbaserad omvårdnad. En bro mellan forskning och klinisk verksamhet. Studentlitteratur; 2006.

Bilaga 5 Kvalitetsgranskningsresultat McMaster

Artikel	Managing agitated behaviour in people with Alzheimer's disease: The role of live music	Effects of listening to pleasant music on chronic unilateral neglect: A single-subject study	Live music promotes positive behaviours in people with Alzheimer's disease	A case study of a five-year-old child with using sound-based interventions	Efficacy of a Sound-based Intervention with a Child with an Autism Spectrum Disorder and Auditory Sensory Over-responsivity	Listening to classical music ameliorates unilateral neglect after stroke	Paediatric occupational therapists' use of sound-based interventions: A survey study	The Use of Therapeutic Listening with Preschoolers with Developmental Disabilities: A Look at the Outcomes
Total bedömning av studiekvalitet (låg, medelhög, hög)	Medelhög	Låg	Medelhög	Medelhög	Låg	Medelhög	Låg	Medelhög
Study purpose								
Was the purpose stated clearly?	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Literature								
Was relevant background literature reviewed?	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Design								
RCT Cohort Single case design Before and after Case-control Crosssectional Case study	Before and after	Single-case design	Before and after	Single-case design	Case study	Before and after	Cross-sectional	Before and after
Sample								
Was the sample described in detail?	Yes, N = 7	Yes, N = 2	Yes, N = 7	No	Yes, N = 1	Yes, N = 16	Yes, N = 74	Yes, N = 15
Was sample size justified?	No	No	No	No	N/A	No	Yes	Yes
Outcomes								
Were the outcome measures reliable?	Not addressed	Yes	Not addressed	Yes	No	Yes	No	Yes
Were the outcome measures valid?	No	Yes	No	Yes	No	Yes	No	Yes

Bilaga 6 Kvalitetsgranskningsresultat SBU

Artikel	Perceptions of clinical utility of an Augmented Reality musical software among health care professionals
Total bedömning av studiekvalitet? (hög, medelhög, låg)	Låg
Syfte	
Utgår studien från en väldefinierad problemformulering/ frågeställning?	Ja
Urval	
Är urvalet relevant?	Ja
Är urvalsförfarandet tydligt beskrivet?	Ja
Är kontexten tydligt beskriven?	Ja
Finns relevant etiskt resonemang?	Ja
Är relationen forskare/urval tydligt beskriven?	Nej
Datainsamling	
Är datainsamling tydligt beskriven?	Ja
Är datainsamlingen relevant?	Ja
Råder datamätnad?	Oklart
Har forskaren hanterat sin egen förförståelse i relation till datainsamlingen?	Oklart
Analys	
Är analysen tydligt beskriven?	Ja
Är analysförfarandet relevant i relation till datainsamlingsmetoden?	Ja
Råder analysmättnad?	Oklart
Har forskaren hanterat sin egen förförståelse i relation till analysen?	Ja
Resultat	
Är resultatet logiskt?	Ja
Är resultatet begripligt?	Ja
Är resultatet tydligt beskrivet?	Ja
Redovisas resultatet i förhållande till en teoretisk referensram?	Nej
Genereras hypotes/teori/modell?	Nej

Är resultatet överförbart till ett liknande sammanhang (kontext)?	Ja
Är resultatet överförbart till ett annat sammanhang (kontext)?	Nej